

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS IKIMOKYKLINIO UGDYMO
ĮSTAIGAS LANKANČIŲ VAIKŲ PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS
PATIKRINIMŲ 2016-2017 M. M. DUOMENŲ ANALIZĖ**

2016 m. Telšiai

IVADAS

Sveikata – mūsų kasdienio gyvenimo dalis, gyvenimo kokybės rodiklis. Vaikų sveikatos skirtumus sąlygoja socialinės ir ekonominės sąlygos (neturtas, netinkamos mokymosi sąlygos, stresinės mokymosi sąlygos, užterštumas, socialinių santykių disbalansas), elgsenos ir gyvenenos ypatumai (mityba, fizinis aktyvumas). Gera vaiko sveikata ir savijauta yra vienos svarbiausių jo normalaus vystymosi bei mokymosi prielaidų.

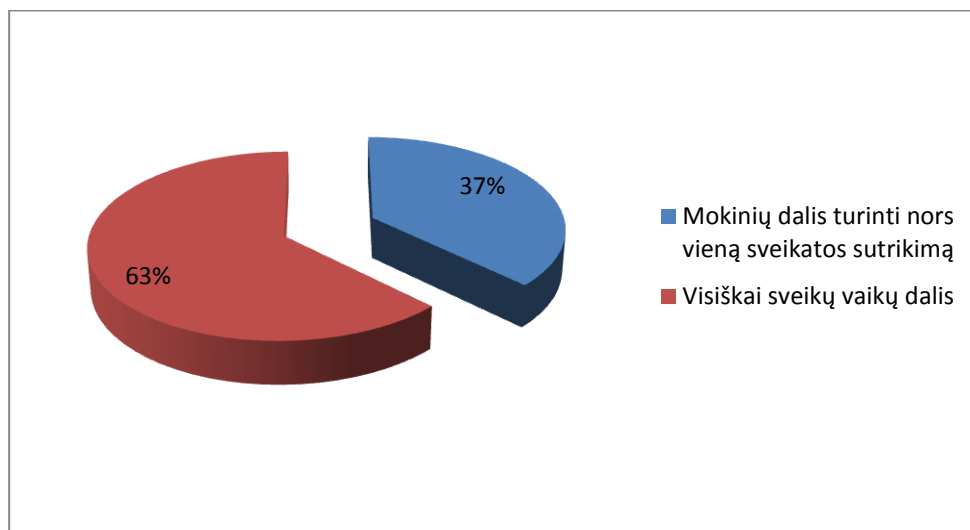
Telšių r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras renka ir analizuoja informaciją apie Telšių rajono mokinių sveikatos būklę, o nuo 2014 m. remiantis 2013 m. gruodžio 20 d. Nr. V-1226 įsakymu, buvo pradėti rinkti duomenys apie ikimokyklinio ugdymo įstaigas lankančių vaikų sveikatos būklę. Priimant vaiką į ikimokyklinio ugdymo įstaigą ir vėliau kiekvienais metais turi būti pateiktas Vaiko sveikatos pažymėjimas (forma Nr. 027-1/a). Gydytojas įvertina vaiko ūgį, svorį, kūno masės indeksą, kraujo spaudimą, regą, klausą, kraujotakos, kvėpavimo, nervų, virškinamojo trakto, urogenitalinę, skeleto ir raumenų bei endokrininės sistemos funkcinę būklę, atliekami kraujo, šlapimo tyrimai, dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas. Jei reikia, vaikas nukreipiamas atitinkamos srities specialisto konsultacijai arba tyrimams.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai kaupia, analizuoja duomenis, o ataskaitas pateikia Telšių r. sav. visuomenės sveikatos biurui. Ataskaitos yra analizuojamos. Stebima ir vertinama vaikų sveikatos situacija Telšių r.

TELŠIŲ R. IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SVEIKATOS PATIKRINIMŲ REZULTATAI

Analizuojant gautas Telšių r. ikimokyklinio ugdymo įstaigų profilaktinių patikrinimų ataskaitas, 2016 m. rugsėjo mėnesį aptarnaujamose Telšių r. sav. ikimokyklinio ugdymo įstaigose bendras vaikų skaičius buvo 1345 vaikai, iš šių 5 vaikai nepristatė sveikatos pažymėjimų. Dauguma vaikų priklausė pagrindinei fizinio ugdymo grupei: pagrindinė 99,0 proc., parengiamoji 0,4 proc., specialioji 0,6 proc.

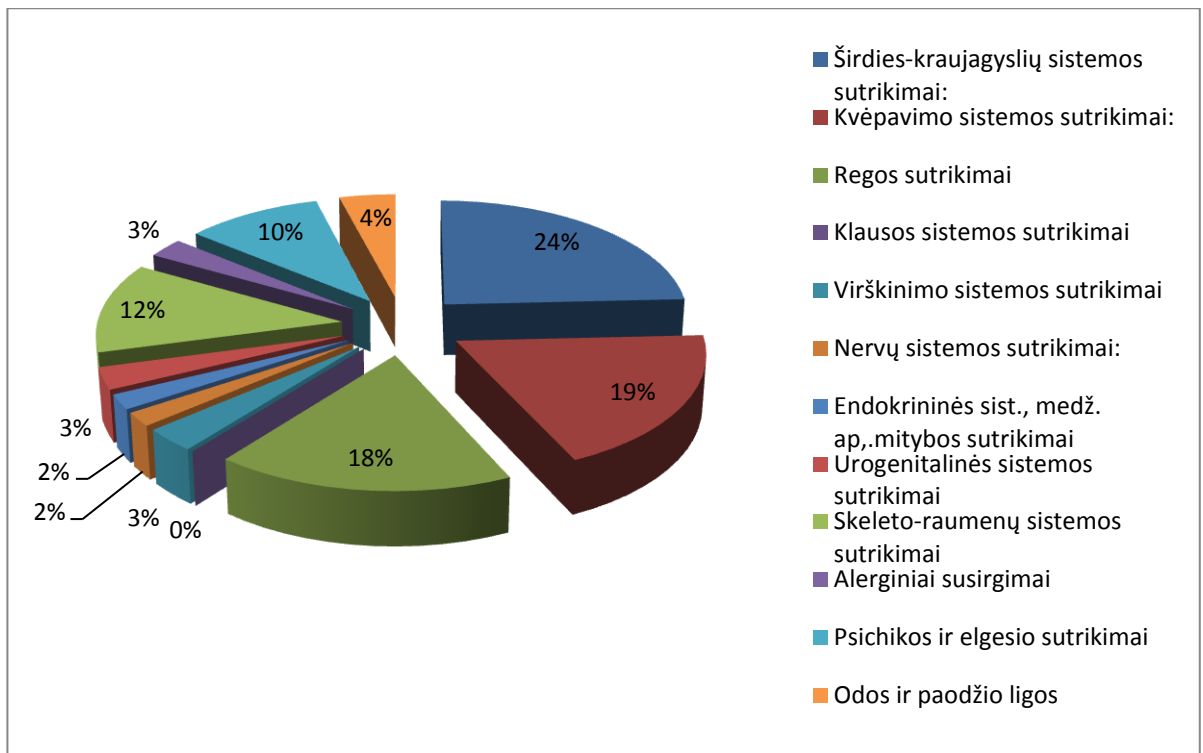
2016 m. iš profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų, sveiki vaikai sudarė 62,8 proc., 37,2 proc. vaikų turėjo sveikatos sutrikimų (žr. 1 pav.)

1 pav. Visiškai sveikų vaikų dalis bei vaikų dalis turinti nors vieną sveikatos sutrikimą 2016 m. (proc. nuo patikrinusiųjų).

Telšių r. sav. visuomenės sveikatos biuras

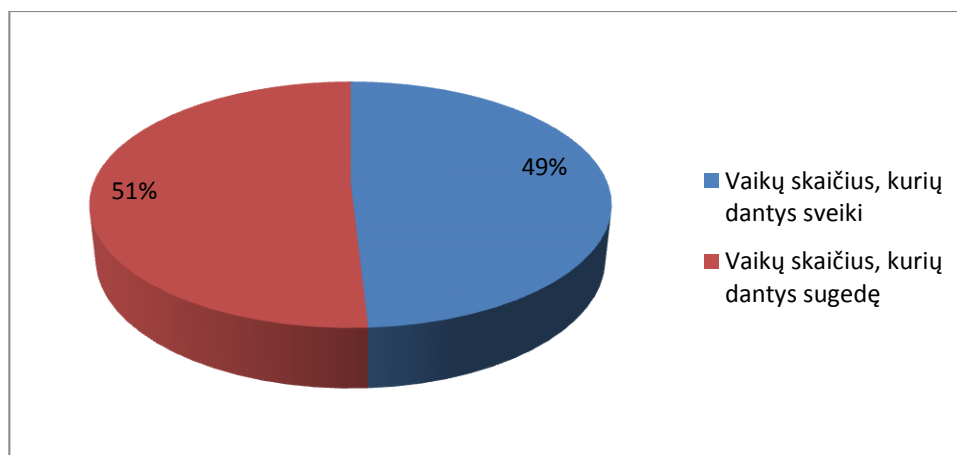
Išanalizavus ikimokyklinio amžiaus vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų ataskaitas (pagal formą Nr. 027-1/a), dažniausiai vaikams 2016 m. nustatyti (žr. 2 pav.): širdies – kraujagyslių sistemos sutrikimai (24 proc.), kvėpavimo sistemos sutrikimai (19 proc.), regos sutrikimai (18 proc.), skeleto-raumenų sistemos sutrikimai (12 proc.), virškinimo sistemos sutrikimai (10 proc.).

2 pav. Vaikų skaičius su tam tikromis ligomis ir sutrikimais 2016 m. (proc. nuo patikrinusiųjų mokinių)

Telšių r. sav. visuomenės sveikatos biuras

Išanalizavus Telšių r. sav. ikimokyklinio amžiaus vaikų dantukų būklę, galima teigti, jog daugiau, nei pusė (51 proc.), iš dantis patikrinusių, ikimokyklinio amžiaus vaikų turi sugedusius dantis.

3 pav. Ikimokyklinio amžiaus vaikų dantų būklė 2016 m.

Telšių r. sav. visuomenės sveikatos biuras

Per pastaruosius 3 metus ikimokyklinio amžiaus vaikų dantų būklė blogėja. Jei 2014 m. sveikus dantis turėjo daugiau nei pusė, 54 proc., tai 2016 m. iš patikrinusių vaikų sveikus dantis turėjo tik 49 proc.

REKOMENDACIJOS

Išanalizavus Telšių r. savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigų vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų 2016 m. duomenis, pateikiamos rekomendacijos, kuriomis remiantis būtų galima planuoti ir įgyvendinti vaikų sveikatos stiprinimo priemones:

- Nors didžiausią įtaką įgimtoms formavimosi ydoms atsirasti turi paveldėjimas, motinos elgsena nėštumo periodu taip pat turi įtakos. Pasaulio sveikatos organizacija rekomenduoja motinos ir vaiko sveikatą laikyti prioritetine sritimi, kadangi būsimų kartų sveikata bei gerovė priklauso nuo šiandienos mamų bei vaikų sveikatos, todėl tikslinga būsimus tėvus įtraukti į sveikatos stiprinimo veiklas – organizuoti ir vykdyti mokymus, apimančius aiškia, išsamią ir patikimą informaciją apie mitybą, fizinį aktyvumą nėštumo laikotarpiu, gimdymą, natūralų maitinimą bei kūdikio priežiūrą.

- Būtina vaikų sveikatos priežiūrą vykdyti visomis kryptimis, ypatingą dėmesį skiriant kvėpavimo sistemos ir akių ligoms bei jų profilaktikai (tinkama higiena, mityba, fizinis aktyvumas darbo–poilsio režimas).

- Didelį dėmesį skirti edukacinei profilaktikai ir burnos higienai.

Parengė Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stebėsenos specialistės Sandra Valančienė